

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyē kiṣkindhākāṇḍē

॥ pañcadaśaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ pañcadaśaḥ sargaḥ ॥

sugrīvasya siṃhanādamākarṇya vālinō yuddhāya nirgamaṇaṃ
tārayā tamavaruddhya sugrīvēṇa śrīrāmēṇa ca saha maitrīṃ
kartuṃ tasya prabōdhanam ca

atha tasya ninādaṃ taṃ
sugrīvasya mahātmanaḥ |
śuśrāvāntaḥpuragatō
vālī bhrāturamarṣaṇaḥ || 4.15.1 ||

śrutvā tu tasya ninadaṃ
sarvabhūtaprakampanam |
madaścaikapadē naṣṭaḥ
krōdhaścāpāditō mahān || 4.15.2 ||

tatō rōṣaparītāṅgō
vālī sa kanakaprabhaḥ |
uparakta ivādityaḥ
sadyō niṣprabhatāṃ gataḥ || 4.15.3 ||

vālī daṃṣṭrākarālastu
krōdhād dīptāgnilōcanaḥ |

*bhātyutpatitapadmābhaḥ
samṛṇāla iva hradaḥ || 4.15.4 ||*

*śabdaṃ durmarṣaṇaṃ śrutvā
niṣpapāta tatō hariḥ |
vēgēna ca padanyāsai -
rdārayanniva mēdinīm || 4.15.5 ||*

*taṃ tu tārā pariṣvajya
snēhād darśitasauhṛdā |
uvāca trastasambhrāntā
hitōdarkamidaṃ vacaḥ || 4.15.6 ||*

*sādhu krōdhamimaṃ vīra
nadīvēgamivāgatam |
śayanādutthitaḥ kālyamaṃ
tyaja bhuktāmiva srajam || 4.15.7 ||*

*kālyamētēna saṅgrāmaṃ
kariṣyasi ca vānara |
vīra tē śatrubāhulyaṃ
phalgutā vā na vidyatē || 4.15.8 ||*

*sahasā tava niṣkrāmō
mama tāvanna rōcatē |
śrūyatāmabhidhāsyāmi
yannimittaṃ nivāryatē || 4.15.9 ||*

*pūrvamāpatitaḥ krōdhāt
sa tvāmāhvayatē yudhi |*

niṣpatya ca nirastastē

hanyamānō diśō gataḥ || 4.15.10 ||

tvayā tasya nirastasya

pīḍitasya viśēṣataḥ |

ihaitya punarāhvānaṃ

śaṅkāṃ janayatīva mē || 4.15.11 ||

darpaśca vyavasāyaśca

yādrśastasya nardataḥ |

ninādasya ca saṃrambhō

naitadalpaṃ hi kāraṇam || 4.15.12 ||

nāśahāyamahaṃ manyē

sugrīvaṃ tamihāgatam |

avaṣṭabdhasahāyaśca

yamāsrityaiṣa garjati || 4.15.13 ||

prakṛtyā nipuṇaścaiva

buddhimāṃścaiva vānaraḥ |

nāparīkṣitavīryeṇa

sugrīvaḥ sakhyamēṣyati || 4.15.14 ||

pūrvamēva mayā vīra

śrutaṃ kathayatō vacaḥ |

aṅgadasya kumārasya

vakṣyāmyadya hitaṃ vacaḥ || 4.15.15 ||

aṅgadastu kumārō'yaṃ

vanāntamupanirgataḥ |

pravṛttistēna kathitā

cārairāsīnnivēditā || 4.15.16 ||

ayōdhyādhipatēḥ putrau

śūrau samaradurjayau |

ikṣvākūṇāṃ kulē jātau

prathitau rāmalakṣmaṇau || 4.15.17 ||

sugrīvapriyakāmārthaṃ

prāptau tatra durāsadau |

sa tē bhrāturhi vikhyātaḥ

sahāyō raṇakarmaṇi || 4.15.18 ||

rāmaḥ parabalāmardī

yugāntāgnirivōtthitaḥ |

nivāsavṛkṣaḥ sādḥūnā -

māpannānāṃ parā gatiḥ || 4.15.19 ||

ārtānāṃ saṃśrayaścaiva

yaśasaścaikabhājanam |

jñānavijñānasampannō

nidēśē nirataḥ pituḥ || 4.15.20 ||

dhātūnāmiva śailēndrō

guṇānāmākarō mahān |

tat kṣamō na virōdhastē

saha tēna mahātmanā || 4.15.21 ||

durjayēnāpramēyēṇa

rāmēṇa raṇakarmasu |

śūra vakṣyāmi tē kiñci -
 nna cēcchāmyabhyasūyitum || 4.15.22 ||

śrūyatāṃ kriyatāṃ caiva
 tava vakṣyāmi yaddhitam |
 yauvarājyēna sugrīvaṃ
 tūrṇaṃ sādhvabhiṣēcaya || 4.15.23 ||

vigrahaṃ mā kṛthā vīra
 bhrātrā rājan yavīyasā |
 ahaṃ hi tē kṣamaṃ manyē
 tēna rāmēṇa sauhrdam || 4.15.24 ||

sugrīvēṇa ca samprītiṃ
 vairamutsṛjya dūrataḥ |
 lālanīyō hi tē bhrātā
 yavīyānēṣa vānaraḥ || 4.15.25 ||

tatra vā sannihasthō vā
 sarvathā bandhurēva tē |
 nahi tēna samaṃ bandhuṃ
 bhuvi paśyāmi kañcana || 4.15.26 ||

dānamānādisatkāraiḥ
 kuruṣva pratyanantaram |
 vairamētataṃ samutsṛjya
 tava pārśvē sa tiṣṭhatu || 4.15.27 ||

sugrīvō vipulagrīvō
 mahābandhurmatastava |

bhrāṭṛsauhṛdamālambya

nānyā gatirihāsti tē || 4.15.28 ||

yadi tē matpriyaṃ kāryaṃ

yadi cāvaiṣi mām hitām |

yācyamānaḥ priyatvēna

sādhu vākyaṃ kuruṣva mē || 4.15.29 ||

prasīda pathyaṃ śṛṇu jalpitaṃ hi mē

na rōṣamēvānuvidhātumarhasi |

kṣamō hi tē kōśalarājasūnunā

na vigrahaḥ śakrasamānatējasā || 4.15.30 ||

tadā hi tārā hitamēva vākyaṃ

taṃ vāliṇaṃ pathyamidaṃ babhāṣē |

na rōcatē tad vacanaṃ hi tasya

kālābhipannasya vināśakālē || 4.15.31 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvye

kiṣkindhākāṇḍē pañcadaśaḥ sargaḥ ||